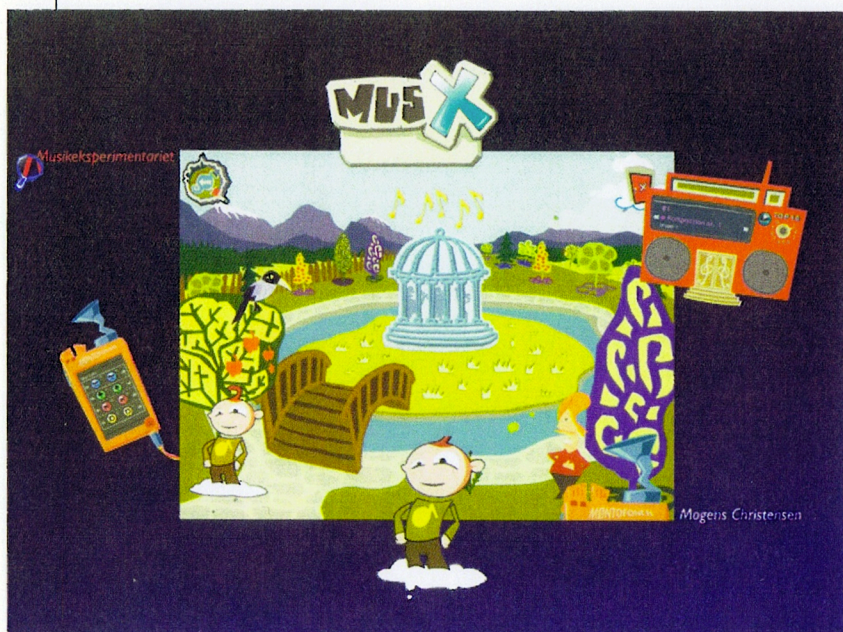

Komponer en *historie*, og fortæl med *musik!*

– To interaktive projekter for børn mødes på DR

Mogens Christensen har på Dansk Sang udgivet et hæfte med undervisningsmateriale om MusX

For tiden kan man på børnesitet dr.dk/piccolo gå på opdagelse i musikuniverset MusX. Universet har været tilgængeligt i et stykke tid, men til efteråret kobles det på *Skriv dig ind i historien* – en skrivestafet på nettet, som alle børn i Danmark kan deltage i.

Skriv dig ind i historien

Igen i år inviterer piccololedaktionen fra DR Klassisk og Radio Drama børn til at skrive på en fælles netstafet, *Skriv dig ind i historien*, som skal resultere i fire dramastykker, der efterfølgende opføres i radioens P2. Som i de foregående år får børn i hele Danmark en enestående mulighed for at digte med på fire historier med hver deres genre: eventyr, en fantastisk fortælling, detektivhistorie og en gyserhistorie. Det skal børnene gøre i samarbejde med to forfattere, som i år er Jens Blendstrup, der har været med, fra projektet første gang gik i luften i 2002, og Joan Rang Christensen, nyudsprunget dramatiker

fra Århus. Hvert år er det lykkedes børnene at skrive nogle komplet vanvittige, sjove, men også alvorlige historier. Jens Blendstrup fortæller om samarbejdet mellem ham og børnene:

”Det sjove ved at skrive med børn er, at de hele tiden kommer med overraskende ideer. Der er ingenting, der er umuligt! Det svære er, at de hele tiden vil ha ordentlige svar på det umulige, man kan ikke bare tosse ud, men er tvunget til at lave en historie, der hænger sammen. Ellers gider de ikke være med. Samtidig er de jo simpelthen bedre til at skrive historier end mig, som er voksen og derfor delvis røvkedelig.”

MusX

Som et vigtigt element i skrive-stafetten ledsages fortællingerne af musik. Musikken medvirker ikke kun som underlægningsmusik, men er tænkt som inspirator undervejs i børnenes skrivearbejde, og derfor er den hvert år blevet komponeret direkte til historierne. Børnene får således muligheden for at fortælle med musik. Siden 2002 har Thomas Sandberg været en af komponisterne, og han er sammen med Fuzzy klar til igen at fremtrylle historierne lyd. Men i år får børnene nu som noget helt nyt også mulighed for at bidrage med deres egne kompositioner til fortællingerne, og det kan de gøre i MusX.

MusX er dr.dk/piccolos nye musikeksperimentarium, som komponisten Mogens Christensen har været konsulent på. Han har stor erfaring med formidlingen af især ny kompositionsmusik til børn. Det er også Mogens Christensen, der i samarbejde med Dansk Sang har lavet et hæfte med undervisningsmateriale om MusX. Mogens Christensen fortæller, at det var vigtigt at præsentere klassisk musik, ny kompositionsmusik og jazz på en sjov måde for børnene, og han understreger det vigtige i at forholde sig kreativt til musikken:

”Jeg har i mange sammenhænge arbejdet praktisk med børns kreativitet på kunstneriske betingelser, og erkender gang på gang, at de opnår et helt personligt – måske ligefrem livslangt ejerskab til den musik, som de har fået lov til at forholde sig kreativt til. MusX’s måde at behandle musikken på giver et moment af uforpligtethed. Vi er ikke belastet af kundskabstænkning, og vi er ikke belastet af denne musiks normale fysiske rammer – koncertsalens højtid og ritualer og jazzspillestedets sene åbningstider og røgfyldte lokaler. Det viser sig ofte, at børnene bliver gode venner med nogle bestemte musikstumper på sitet. Dette kan betyde, at de vil gå på jagt i denne musiktype på egen hånd, og dermed få åbnet en ellers lukket verden af god musik. Til sidst – og måske allervigtigst – må vi ikke glemme, at det at lege og eksperimentere er en kvalitet i sig selv – både for børn og for voksne.”

På spørgsmålet om, hvorfor interaktivitet er en god indgangsvinkel, når børn skal stifte bekendtskab med kompositionsmusikken, forklarer Mogens Christensen:

”Den gammeldags andægtigt koncentrerede lytterttype er en uddøende race. Børn, unge – og for den sags skyld også mange andre – vil gerne være deltagende i det, de foretager sig. Værkbebreget – i betydningen noget helligt og urørligt – er ved at smuldre. Ud af asken stiger ønsket om interaktivitet.”

I MusX er der således rig lejlighed til at forholde sig kreativt til musikken og eksperimentere med lyde og brudstykker af musik. Fx kan man på lossepladsen samle forskellige lyde i sin *møntofon*, og i *floden* kan man samle forskellige musiktemaer. Endelig kan man sætte lydene og musikken sammen i *brønden* til sin helt egen komposition. Kompositionsmetoden er altså uden noder og teori, hvilket virker godt, når man som førstegangsbørnekomponist arbejder med musikken. I MusX bliver der lagt vægt på, at børnene får en oplevelse ved at lytte og lege med musikken.

Komponer en historie og fortæl med musik!

Klikker man sig ind på websiden og lytter til børnes musikstykker og læser deres titler, får man ind-

trykket af, at børnene komponerer små historier, når de komponerer i MusX. *Bankrøverne kommer* og *Den skøre* er blot to titler på kompositioner, man kan finde på sitet. Med disse musikhistorier viser børnene igen, at der ingen grænser findes. Der er ingenting, der er umuligt!

Foreningen mellem musik og historiefortælling gør det oplagt at bruge MusX i undervisningen, når børn skal gøre deres første forsøg med at komponere og sammensætte musik. Til oktober kobles MusX på *Skriv dig ind i historien*, og børn i hele landet får muligheden for at komponere en historie og fortælle med musik.

MusX Musikeksperimentariet

af Mogens Christensen
Folkeskolens Musiklærerforening
2005
56 sider + cd, kr. 90,-

Dette er en håndbog til DR/Piccolos kompositionshjemmeside, www.dr.dk/musx.

Med den i hånden kan man komme rundt i et landskab med et lysthus, et ødelagt plankeværk, en flod med musik i, et radiohus, en losseplads med en kran og til sidst en magisk musikbrønd.

Undervejs er der masser af musikstumper, små klip fra den klassiske musik og fra jazzens verden. Komponister som Tjajkovskij, Saint-Saëns, Pierre Dørge, Mozart, Satie, Scott Joplin, Vivaldi, Rimskij-Korsakov, Palle Mikkelsen og mange flere er blandet godt imellem hinanden.

Stumper af lyde kan samles i en såkaldt *”møntofon”*.

Disse stumper kan sættes frit sammen i den magiske brønd til elevens helt eget værk.

Kreativiteten er i højsædet, men håndbogen stopper ikke her: Den bygger videre på inspiration fra billeder og digte. Klangfarver forbindes med maleriets nuancer, ind- og udklange med geometriske figurer. Ekkovirkning med lyriske billeder. Musik med følelser.

For højtflyvende? Kun, hvis man vil nå det hele! Her er små opgaver til små elever og store udfordringer til større elever.

Kreativ værkintrroduktion

Mogens Christensen
Kr. 232,-

Materialet består af en bog om nogle af Carl Nielsens symfonier samt en dvd med indspilninger af de aktuelle satser.

Bogen har forord af kulturminister Brian Mikkelsen.

Målet med en udgivelse som *”Kreativ værkintrroduktion”* er i høj grad at motivere nogle af de elever – og måske musiklærere??? – som ikke interesserer sig så meget for den klassiske musik.

Mogens Christensen arbejder ud fra begrebet *”musikalske byggesten”*. Dels giver han en grundig gennemgang af forståelsen af disse og anvendelsen af disse i pædagogisk øjemed. Med denne byggestens-metode gennemgår MC nu forskellige satser fra Carl Nielsens symfonier. Størst plads får 2. symfoni *”De fire temperamenter”* – hvor den pædagogiske samtale omkring mennesket ligger så lige for. Dette illustreres bl.a. med en lille tegneserie-vignet. Endvidere gennemgås den historiske baggrund for symfonien med årstal, særlige omstændigheder omkring tilblivelsen af værket m.m.

Bagest i bogen har MC En række *”nyttige råd”* til det praktiske arbejde i musikundervisningen.

Endelig vil jeg nævne Lene Henningsens digte til symfonierne. En god måde at inddrage andre kunstarter end lige den specifik musiske i undervisningen.

Denne bog bør enhver musiklærer tage sig tid til at arbejde med i undervisningen.

LM